

Sigurnost prije svega

10. međunarodna konferencija o radu pod naponom održat će se u Hrvatskoj

TEKST: ANTE MAČEK

FOTO: LIDEROVA ARHIVA

Hrvatska će biti domaćin jubilarne 10. međunarodne konferencije o radu pod naponom - ICOLIM 2011. Konferencija, koju organizira Hrvatska elektroprivreda pod pokroviteljstvom Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, održat će se od 31. svibnja do 2. lipnja 2011. s porukom 'Sigurnost prije svega'. Darko Vidović, predsjednik Organizacijskog odbora ICOLIM-a, očekuje kako će konferencija popularizirati metode rada pod naponom u Hrvatskoj. Primjena te metode, ističe, na siguran način povećava učinkovitost elektroprivrednih tvrtki smanjenjem broja planiranih zastoja radi održavanja ili intervencija na elektroenergetskim postrojenjima, što se posebice odnosi na više naponske razine. Tako se smanjuju gubici i povećava ugled tvrtke povjerenjem kupaca.

Darko Vidović, predsjednik Organizacijskog odbora ICOLIM-a, očekuje kako će ta međunarodna konferencija kojoj je HEP domaćin popularizirati metode rada pod naponom. To bi, kaže, smanjilo gubitke, povećalo ugled tvrtke i vratilo povjerenje kupaca električne energije

• Kako nove tehnologije pomažu u sigurnosti pri radu s električnom energijom?

- Hrvatska je aktivno sudjelovala na prethodnim konferencijama te je prepoznata kao zemlja s dugom tradicijom u elektroprivredi, razvojem duljim od stoljeća, koji duuguje generacijama stručnjaka obrazovanih na hrvatskim fakultetima. Na toj tradiciji temelji se i optimizam glede očekivanja od budućih generacija mladih inženjera. Napominjem da je Hrvatska tijekom pripremnog razdoblja u pristupanju Europskoj uniji prihvatila više tehničkih propisa i normi. Tako je donesen i Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri radu s električnom energijom (NN 116/2010 i 124/2010) u kojem je poglavlje 4. posvećeno radu pod naponom. Pri Hrvatskom zavodu za norme aktivan je i Tehnički odbor E78 koji priprema norme za radnu opremu, uređaje i alate, uključujući osobnu opremu, za rad pod naponom ili u blizini napona, kao i njihove tehničke značajke, njegu i način održavanja.

• Prema nekim istraživanjima, više od 50 posto uzroka nesretnih slučajeva u radu sa strujom događa se zbog kontakta s električnom opremom pod naponom. Koliko su električari, a i naručitelji posla, svjesni opasnosti?

- Svaki oblik energije, pa tako i električna, može predstavljati smrtnu opasnost za čovjeka ako se njome primjereno ne upravlja. Analizirate li dobnu strukturu osoba koje doživljavaju nesreće s najtežim posljedicama, kao i njihovu stručnu spremu te godine radnog staža, doći ćete do zanimljivog zaključka: najčešće stradavaju iskusni električari u dobi između 40 i 50 godina, upravo oni koji su prikupili dovoljno iskustva, a zbog svakodnevnih, za njih uobičajenih, radova postali previše samouvjereni u svoje sposobnosti. Ti ljudi najčešće teorijsko obrazovanje završavaju sa srednjoškolskim obrazovanjem, a praktična znanja stječu učeći na radnome mjestu.

• Što je onda rješenje tog problema?

- Ključ rješenja leži u cjeloživotnom obrazovanju, odnosno kontinuiranom usavršavanju, upravo onakvom kakvo zahtijeva npr. tehnologija rada pod naponom. Tehnologija RPN nalaže kontinuiranu primjenu i analizu uvjeta, i električarima i njihovim voditeljima. Nažalost, vrlo često ni naručitelji posla nisu svjesni opasnosti u kojoj se nalaze električari zbog zahtjeva za ispunjavanjem određenih dnevnih normi, pritisaka kupaca energije za što kraćim isključenjima... Obrazovanje radnika HEP-a provodi se u HEP Nastavno obrazovnom centru u Velikoj, kao i na stručnim skupovima, seminarima i radionicama na koje se radnici upućuju. Obuku za tehnologiju RPN provode vrsni domaći instruktori i inženjeri, koje je obučila i certificirala francuska elektroprivreda EdF. Rad pod naponom izvodi se na poseban način, nakon obavljene specijalističke obuke, s posebnim alatima i opremom. Prema statističkim pokazateljima, veća je sigurnost, a stradavanja i posljedice za zdravlje zanemarivi su u odnosu na klasičan rad u beznaponskom stanju. ●